

POAT 1

JEISTLICHET LÄWEN

HAUNTBIAK

Wää Sie Ekj En Christus?

PASTOR JOHN WALL

POAT 1

JEISTLICHET LÄWEN

HAUNTBIAK

W ä a S i e E k j E n C h r i s t u s ?

PASTOR JOHN WALL

Enhault

Lekzion 1	
JEISTLICHET LÄWEN	2
Lekzion 2	
GOTT SIENE NATUA	5
Lekzion 3	
DE MENSCHHEIT ÄARE NATUA	8
Lekzion 4	
RADUNK	14
Lekzion 5	
DE MENSCH FOLL VON DISE HUAGE STÄD	17
Lekzion 6	
DE GRUNT FA DE NIEE JEBURT	21

1

POAT EENT

Niee Jeburt

Jeistlichet Läwen es een Läwen wua dän Mensch
sien Jeist von Gott Sien Jeist beläft woat.

JEISTLICHET LÄWEN

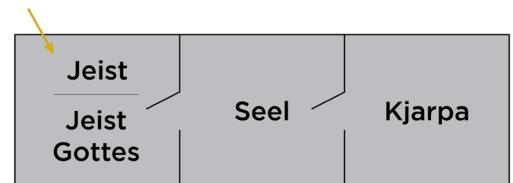
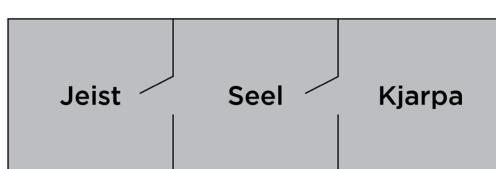
Waut meenen wie met „Jeistlichet Läwen“?

i. **Ieeschtens:** Jeistlichet Läwen kjemt von _____.

1. Daut es nich _____. (Nich ne Rieej „jeistliche Räajlen“)
2. Daut es nich daut „_____“ Läwen.
3. Daut kjemt nich von to eene Grupp ooda _____ jehieeren.

ii. **Tweedens:** Daut es een Läwen wua dän Mensch sien _____ von Gott Sien Jeist beläft woat.

1. De Wichtigkeit von KJARPA; SEEL; JEIST; un waut daut met daut jeistlichet Läwen to doonen haft.
1. Tessalonicha 5:23 „Mucht Gott selfst, de Frädens Gott, junt derch un derch heiljen, un junen _____ un _____ un _____ onbeschädicht un rein bewoaren, bat ons Har Jesus Christus wadakjemt.“

2. Jeistlichet Läwen es von Aunfank bat Enj gaunz derch _____. (De Menschheit es veloaren un onen Hopninj)

Efeesa 2:4-5 „⁴ Oba Gott es soo rikj aun Jnod, un hee es ons soo goot en siene Leew, ⁵ daut hee ons met Christus toop wada toom Läwen brocht, wan wie uk doot en onse Sinden wieren. Derch Jnod woa wie seelich.“

Efeesa 2:8 „Jie sent derch Gott siene Jnod jerat, wiels jie jleewen. Daut es nich derch june Woakjen. Daut es een Jeschenkj von Gott.“

3. Jeistlichet (Jerajchtet) Läwen woat ons von _____ aunjeräakjent.

2. Korinta 5:21 „Gott muak dän, dee von kjeene Sind wist, en onse Städ to Sind, daut wie derch am ver Gott jerajcht worden, soo aus daut ver am jellen deit.“
 - a. Mien Läwesbuak es omjetuscht met Jesus Sien Läwesbuak...

iii. Dreddens: Jeistlichet Läwen es een Läwen wua wie _____ en de Gott aunjeräakjende Jerajchtichkeit to läwen.

1. Jeistlichet Läwen fangt met de Niee Jeburt aun.

Bemoakjungen

GOTT SIENE NATUA

Wää es Gott?

- i. Daut wudd leichta sennen de _____ to beschriewen.
 1. (Kjeene Kaunt, kjeen Enj, kjeen Unjen ooda Bowen...)

- ii. Onen daut Gott sikj _____, wudd wie nich ne ledee haben äwa woo auntofangen dise Froag to beauntuaten. Un sooga nu kjennen wie dee nich vollopp beauntuaten.
 1. Gott haft sikj derch _____, _____, un de _____ openboat.
 - a. _____ Openboarunk...
 - b. _____ Openboarunk...
 2. Wan wie ons von dee Openboarunk aufschnieden, dan es doa kjeen Wajch toom weeten wää Hee es. Boolt hab wie een gott waut bloos een Boom, een Steen, ooda ekj selfst sie, ooda dee es bloos en een jiedrem sien denkjen.

- iii. Gott es _____, HEILICH, HEILICH.
 2. Mose 33:20 „Oba jeedenfauls woascht du mien Jesecht nich to seenen kjrieen. Kjeena, dee mie to seenen kjricht, kaun läwen.”
 1. Timotäus 6:16 “Hee es de eensja Onstoaflicha, dee en een Licht wont, wua kjeena hankomen kaun, däm kjeen Mensch jeseenen haft, uk nich seenen kaun. Am jehieet aule lea un eewje Macht! Amen.”

Jesaja 6:1-5 „¹ Daut Joa aus de Kjennich Usija storf, sach ekj däm Harn huach erhowen un opp eenen groosoatjen Troon setten. Un daut unjaschte Enj von sien Rock bedakjt de gaunze Flua vom Tempel. ² Rom am stunden Serafen, dee jieda sas Flichten hauden. Met twee Flichten bedakjten see sikj de Jesechta, met twee bedakjten see sikj

ääre Feet, un met twee fluagen see.³ Dee roopten eena nom aundren: Heilich, heilich, heilich! es de Har, dee aules rejieet! De gaunze Welt wiest, woo harlich hee es!⁴ Un wan dee soo roopten dan scheddad de Schwal, un daut Jebied wia gaunz voll Ruak.⁵ Un ekj säd: Woo saul daut noch met mie! Dit kunn mien Enj sennen. Soo aus ekj räd, es nich rajcht, un ekj sie eena von een Volkj, dee nich daut rajchte sajen; oba nu hab ekj met miene Uagen dän Kjennich jeseenen, dän Harn, dee aules rejieet.“

Openboarunk 4:2-3 „² Un soo wia ekj uk fuaz em Jeist. Un doa, ver mie, wia een Troon em Himmel, opp dän eena setten deed.³ Un dän, dee doabowen saut, sach daut soo aus een Jaspies un Sarder; un om dän Troon wia een Rääjenboagen, dän daut soo sach aus een Smaracht.“

Openboarunk 4:8 „Un dee vea Tieren hauden jieda sas Flichten, wieren runtom voll Uagen, soogoa unja de Flichten, hauden Dach un Nacht nich Ru un säden: Heilich, heilich, heilich es de aulmajchtja Gott un Har, dee doa wia, dee doa es, un dee doa kjemt.“

Openboarunk 15:4 „Wää sull die nich ferchten, oo Har, un dienen No-men veharlichen? Wiels bloos du best heilich! Aule Velkja sellen ver die komen aunbäden, wiels diene jerajchte Uadeelungen sent verendach jekomen.“

Wuarom äwahaupt noch proownen dise Froag to beauntwuaten?

i. Wääjen daut _____ Läwen

Johanes 3:14-16 „¹⁴ Un soo aus Moses en de Wiltnis eene Schlang huach opphonk, soo mott de Menschensän uk huach oppjehowen woaren,¹⁵ daut aul dee, dee aun am jleewen, daut eewje Läwen haben.¹⁶ Gott siene Leew fa dise Welt es soo groot, daut hee sienen eensjen Sän jeef, daut aul dee, dee aun am jleewen, nich veloaren gonen, oba daut eewje Läwen haben.“

Johanes 17:2-3 „² Du hast am de Volmacht äwa de gaunze Menschheit jejäft, aul dee daut eewje Läwen to jäwen, dee du am jejäft hast.³ Daut eewje Läwen es dit: daut see die, dän eensich woaren Gott, un Jesus Christus, dän du jeschekjt hast, kjanen lieren.“

Bemoakjungen

DE MENSCHHEIT ÄARE NATUA

Wää es dee Mensch?

- i. Wää sie ekj?
- ii. Wää best du?

Soo aus de Bibel de Menschheit beschrift

- i. Enne Schepfunk...

1. _____

a. En _____ Sien Ebenbilt jemoakt:

1. Mose 1:27 „Un Gott muak Menschen, dee soo wieren aus hee, no sienem Plon. Hee muak Maunsmensch uk Frumensch.“

- ii. Em Faul...

1. _____

a. Derch _____ kjeem de Sind no de gaunze Menschheit:

Reema 5:12 „Soo aus derch eenen Mensch de Sind en de Welt nenn kjeem un derch de Sind de Doot, soo haft sikj de Doot äwa aule Menschen jespreet, wiels see aula sindijden.“

b. De jefolne Menschheit äare Natua

1 Mose 6:5 „De Har sach daut de Menschen sea bees oppe leed wieren un daut äare Jedanken bloos dän tietäwa schlajchte Jedanken wieren.“

Reema 3:9-18 „⁹ Waut saj wie nu? Sent wie Juden bäta auf? Nä, opp kjeenen Wajch. Wiels wie haben daut

aul kloa bewäsen, daut beid, Juden uk Griechen, Sind-a sent,¹⁰ soo aus daut jeschräwen stet: "Doa es kjeena dee jerajcht es, uk nich eena.¹¹ Doa es kjeena, dee een Vestentnis fa Gott haft, ooda no am sieekjen deit.¹² See haben aula Gott sienen Wajch veloten un sent nu-zloos jeworden. Doa es nich eena, dee noch deit waut goot es."¹³ "Äare Kjäl es aus een opnet Grauf; äare Tung rät hinjat Licht fierende Lääjes." "Unja äare Leppen es Schlangenjeft."¹⁴ "Äa Mul es voll flieekjen un Bettanis."¹⁵ "See sent plazlich opp de Feet, wan daut doaropp aunkjemt, Bloot to vejeeten.¹⁶ Opp äare Wääj es sest nuscht aus Trua, wiels see aules en de Grunt brinjen.¹⁷ Un see kjanen dän Wajch nich, opp dän doa Fräd es."¹⁸ "See seenen nich, daut Gott to ferchten es."

Reema 3:23 „Doa es kjeen Unjascheet: Aulemaun haft jesindicht un kjemt doarenn too kort, waut hee bie Gott sennen saul,“

- c. Jefolne Menschheit äare Nomes un Beschriewungen...
 - a) Bees f) Jääjenaun
 - b) Doot g) Onen Hopninj
 - c) Blint h) Gott haussen
 - d) Doof i) Gaunz Gottloos
 - e) Veloaren j) Dän Fient siene Kjinja

- d. C. H. Spurgeon: „Du kaust dee Menschen Natua nich oaja mauken; wäajen dee es oaja aus de Wieed daut beschriewen kjennen.“

- e. Daut Enj es de Hal:

Openboarunk 20:15 „Un wan irjentwäm sien Nomen nich em Läwensbuak jeschräwen stunt, wort dee em Fiasee jeschmäten.“

- a. Drajcht doawääjen noch Gott Sien Ebenbilt

iii. Enne Radunk...

1. _____

a. Derch Jesus Sien _____ un
_____ jerat:

Efeesa 2:1-10 „¹ Jie wieren en june Sinden jeistlich doot, aus jie noch soo läwden aus dise Welt daut velangd, ² un de onsechtboare Macht, dee äwa dise Welt harscht, unjadon wieren, dän Jeist, dee en dee wirkjt, dee Gott nich jehorchen. ³ Wie läwden to eene Tiet uk aula soo aus ons Fleesch daut velangd un wuatoor onse Lost ons dreef, un wieren von Natua ut Kjinja unja Gott sienan Oaja, soo aus aule aundre. ⁴ Oba Gott es soo rikj aun Jnod, un hee es ons soo goot en siene Leew, ⁵ daut hee ons met Christus toop wada toom Läwen brocht, wan wie uk doot en onse Sinden wieren. Derch Jnod woa wie seelich. ⁶ Gott haft ons met Christus Jesus toop oppjewakjt un met am toop eenen Plauz em Himmel jejäft, ⁷ daut hee en de tookjintje Tieden ons en Christus Jesus bewiesen kunn, woo vetaflich rikj hee aun Jnod es, un woo sea goot hee ons es. ⁸ Jie sent derch Gott siene Jnod jerat, wiels jie jleewen. Daut es nich derch june Woakjen. Daut es een Jeschenkj von Gott.⁹ Daut es nich ut Woakjen, soo daut kjeena Uasoak haft sikkj selfst to lowen. ¹⁰ Doaderch, daut wie met Christus Jesus vebungen sent, haft Gott ons niejeschaufen un en eenen Staunt vesat, daut wie goodet doonen kjennen. Nu sell wie uk doano läwen.“

Openboarunk 5:9 „un dee sungen een niet Leet un säden: Du best em Staunt daut Buak to nämen un de Sääjlen optomoaken, wiels du wieescht dootjemoakt worden un jeefst dien Bloot han, doamet fa Gott von aule Menschenstam un Sproaken un Velkja, een Volkj fa sikkj to kjeepen,“

- b. Jeradne Menschheit äare Nomes un Beschriewungen...
a) Jerat	c) Priesta
b) Heilich	d) Rutjeroopt

e) Gott Siene Menschheit	i) Jeleeft
f) Ne Heilje Menschheit	j) Droagen witte Kjleeda
g) Gottes Kjinja	k) Von bowen jebuaren
h) Gott Siene Säns	

2. Dee ennalicha Kaumf

- a. Drajcht noch daut jefolne Fleesch
- b. Drajcht noch Gott Sien Ebenbilt
- a. De Kjrich tweschen dän _____ un daut Fleesch:

Galata 5:16-17 „¹⁶ Ekj saj junt soo: Waundelt em Jeist, dan woa jie daut nich doonen, wuano daut Fleesch jelest den deit. ¹⁷ Wiels daut Fleesch velangt jrod daut, waut de Jeist nich well, un de Jeist well daut, waut daut Fleesch nich well. Dee beid sent sikj emma jääjenäwa, daut jie nich doonen, waut jie doonen muchten.“

Reema 7:15 „Ekj kaun mie selfst nich vestonen, wiels ekj doo nich waut ekj doonen well, oba doo jrod daut waut mie jääjenaun es.“

Reema 7:18-20 „¹⁸ Wiels ekj weet, daut en mie, daut es en mien Fleesch, wont nuscht goodet. Dän Wel- len goodet to doonen hab ekj, oba ekj brinj daut nich foadich. ¹⁹ Daut goede, daut ekj doonen mucht, doo ekj nich. Daut beese oba, daut ekj nich doonen mucht, doo ekj. ²⁰ Oba wan ekj jrod daut doo, waut ekj nich doonen mucht, dan sie ekj daut nich mea, dee daut deit. Dan es daut de Sind, dee en mie wont.“

3. Siech derch Christus:

Reema 7:24-25 „²⁴ Wää woat mie älendjet Wrak von dän doodjen Kjarpa friemoaken? ²⁵ Gott dank wie doafää, derch Jesus Chris- tus, onsen Harn! Dan es daut nu soo: Ekj selfst met mienlen Wel- len deen Gott sien Jesaz, oba mien Fleesch de Sind äa Jesaz.“

iv. Enne Harlichkjeit...

1. _____

a. Veharlicht en de _____:

1. Korinta 15:42 „Soo woat daut uk sennen, wan de Doodes oppstonen. De Kjarpa, dee jeseit woat, mott vegonen. Oba dee vom Doot oppsteit, woat bestonen.“

a. Soo aus de Bibel de Menschheit beschrift...

i. Siene Natua

1. En Gott Sien Ebenbilt jemoakt

ii. Siene moralische Loag

1. Jefolne Natua

iii. Siene Bederfniss

1. Radunk

Bemoakjungen

RADUNK:

Wuarom es de Radunk needich?

i. Wääjen de _____

1. De Mensch es en Gott Sien _____ jemoakt.

1. Mose 1:26 „Un dan säd Gott: Well wie Menschen moaken, dee soo aus wie sent un ons likjnen. Lot an Macht haben äwa de Fesch em Mää, äwa de Vääjel enne Loft, äwa daut Vee un de wille Tieren, un äwa aules waut doa kjript.“

2. De Mensch es fa dee _____ jemoakt.

- a. De Mensch haft eene Seel waut eewich läwen kaun.
- b. Doa es ne Opparstonunk fa de Menschheit.

Johanes 5:28-29 „²⁸ Lot junt daut nich wundren. De Tiet kjemt, daut aul dee, dee en de Jräwa ligjen, siene Stemm hieren woaren. ²⁹ See woaren dan verendach kommen. Dee doa goodet jedonen haben, stonen opp toom Läwen, un dee, dee bie äare beese Woakjen jebläwen sent, stonen opp toom jerecht woaren.“

3. De Mensch es aus ne _____ Persoon jemoakt.

- a. Kjarpa, Seel, Jeist

1. Tessalonicha 5:23 „Mucht Gott selfst, de Frädens Gott, junt derch un derch heiljen, un junen Jeist un Seel un Kjarpa onbeschädicht un rein bewoaren, bat ons Har Jesus Christus wadakjemt.“

- b. Gott haft dän Mensch met Jedanken, Jefeelen, un een Senn jemoakt.

- c. Gott haft dän Mensch jeistlich läwendich jemoakt.

4. De Mensch es aus de _____ äwa de Welt jemoakt.
1. Mose 1:28 „Un Gott säajend dee un säd: Mucht jie Kjinja haben un junt äwa de gaunze leed vemieren, un äwa de leed rejieren. Jie sellen Macht haben äwa de Fesch em Mää, äwa de Väajel enne Loft un äwa aules waut doa oppe leed läft.“
5. De Mensch es en _____ un Heilichkjeit jemoakt.
- Efeesa 4:24 „dee no Gott sienem Bilt en Jerajchtichkjeit un Heilichkjeit jeschaufen sent.“
6. De Mensch es _____ Sind jemoakt.
- a. Voll Leew
 - a) Aules waut de Mensch deed, wort en volkomne Leew jedonen.
 - b. De Mensch es “Volkomen“ jemoakt.
 1. Mose 1:31 „Un Gott sach waut hee jemoakt haud un hee sach daut daut sea goot wia. De Owent un de Morjen vejinjen von däm sasten Dach.“
7. De Mensch es jemoakt met de Fäichkjeit _____ to moaken.
1. Mose 2:16-17 „¹⁶ Un Gott de Har bestald aun däm Mensch un säd: Du doascht von irjent eenen Boom em Goaden äten, ¹⁷ oba von däm Boom, dee daut Vestentnis jäwen kaun, waut goot un schlajcht es, von däm saust du nich äten, wiels daut woat onbedint dienen Doot bringen.
- a. De Mensch es erschaufen met ne Fäichkjeit toom stonen, un ne Mäajlichkjeit to faulen.
 - b. Gott jeef de Mensch ne Woarnunk ver dän Faul, un doamet jeef Hee am de Entscheidunk un Veauntwuatunk.

Bemoakjungen

DE MENSCH FOLL VON DISE HUAGE STÄD

i. Hee eet von däm Boom waut Gott veboden haud.

1. Met sien onjehuarsom sennen, bewees de Mensch daut hee nich mea wull unja Gott Sien Wellen sennen.
2. De Mensch säd daut hee wull en sien ieejnen Wellen läwen.
3. De Mensch säd daut hee wudd siene Erfellunk nich mea en Gott sieekjen, oba en de Welt un en siene ieejne Woakjen.

ii. Dis onjehuarsom brocht dän _____.

1. Gott säd, „Dän Dach waut du von däm Boom atst, waut ekj veboden hab, woascht du _____.“
2. Gott Sien Wuat kaun nich jebroaken woaren.
3. De Mensch eet, oba storf nich fiesisch.
 - a. Von hia wieda wia de Mensch hopnijnsloos veloaren.
 - b. Von hia wieda bruk Gott emma en Stalveträda en däm Mensch siene Städ toom dän raden.
1. Mose 3:21 „Un Gott de Har muak Kjleeda fa Adam un siene Fru von _____, un kjeed an doamet.“
1. Mose 4:3-5 „³ Dan kjeem doa een Dach, wua Kain däm Harn eene Gow en een _____ brocht. Hee brocht waut von daut, waut hee opp daut Launt jetrocken haud. ⁴ Abel brocht uk eene Gow fa däm Harn aus een Opfa. Hee brocht, daut baste Stekj von een ieeschtjeb-uarnet Laum von siene Häad. De Har jleicht Abel, un am jefoll daut Opfa, waut hee jeef, ⁵ oba Kain un sien Opfa jefoll am nich. Dan stieech Kain de Oaja aun, un am bedrekjt de gaunze Sach.“
1. Mose 8:20 „Un Noah muak eenen Aultoa fa däm Harn un muak een Opfa von jieda _____ Tia un von jieda reinet Voagel. Hee vebrend dee oppem Aultoa en een Brauntopfa.“

1. Mose 22:13 „Un aus Abraham oppkjikjt sach hee eenen Bock, dee met de Hieena faust en een Bosch wia. Un Abraham jinkj un neem dän Bock un schlacht däm fa daut Brauntopfa en sienen Sän _____.“

2. Mose 12:13 „Daut _____ aun june Hiesa woat een Tieekjen sennen, wua jie wonen. Wan ekj daut Bloot see, woa ekj bie junt vebie gonen. Kjeen vedoawen woat mank junt komen, wan ekj met miene Strof opp Ägypten kom.“

2. Mose 30:10 „Een mol em Joa saul Aaron aun de Spetzen vom Aultoa de _____ derchfieren. Jieda Joa saul hee de Spetzen met daut Bloot vom Veseenungs Sindopfa bestrikjen. Doot dit derch aul june Tieden. Dit es däm Harn hechst heilich.“

3. Mose 17:11 „Em Bloot es daut kjarpaliche _____, un ekj hab junt daut fa dän Aultoa jejäft, daut jie doamet veseent woaren. Daut Bloot es de Veseenunk, wiels doabennen daut Läwen es.“

Joh 1:29 „Aum näakjsten Dach sach Johanes Jesus no sikj opptoo kommen un säd: Kjikjt, daut es Gott sien _____, daut de Welt äare Sinden wajchnemt!“

Hebrää 9:11-12 „¹¹ Un Christus es aus Huagapriesta äwa daut bätre jekomen, daut nu aul hia es, derch daut jratre un volkomne Zelt, daut nich von Menschen jebut es, un uk nich von dise irdische Welt es. ¹² Hee es uk nich met Bloot von Kosen ooda Kjalwa en daut Aulaheilichste nenn jegonen. Hee jinkj met sien _____ een un fa aulemol en daut Aulaheilichste nenn, un haft ons eene _____ veschauft.“

Hebrää 10:11-12 „¹¹ Aule Priesta sent aunjestalt, Dach fa Dach äaren Gottesdeenst to verechten, un emma wada deeselwje Opfa to brinjen, dee doch niemols Sinden wajchnämen kjennen. ¹² Oba dis Priesta haft een eensjet Opfa fa de Sind jebrocht, un sett nu fa emma bie Gott siene rajchte Sied.“

Hebrää 9:22 „Daut Jesaz velangt, daut meist aules met

Bloot jereinicht woat, un onen Bloot vejeeten jeft daut kjeene Sindenvejäwunk.“

2. Korinta 5:21 „Gott muak dän, dee von kjeene Sind wist, en onse Städ to Sind, daut wie derch am ver Gott jerajcht worden, soo aus daut _____ jellen deit.“

Bemoakjungen

DE GRUNT FA DE NIEE JEBURT

i. De Mensch en Jerajchtichkjeit un _____ erschaufen

ii. Onse vedorwne Natua

1. Wie sent en Sind jebuaren, doawäajen fält daut aun de Niee Jeburt.
2. Een jiedrem waut von eene Fru jebuaren es, fält daut aun de tweede Jeburt von Gott Sien Jeist.

Johanes 3:5 „Jesus säd: Ekj saj die de Woarheit: Wää nich derch Wota un Jeist jebuaren woat, kaun nich en daut Gottesrikj nennen kommen.“

En Christus es doa nu ne Veseenunk fa aule Menschen

Reema 5:11 „Un nich bloos dit. Wie sent uk froo en Gott derch onsen Harn Jesus Christus, derch dän wie de Veseenunk jekjräajen haben.“

Reema 5:18 „Soo aus derch eenen Mensch siene Sind de Vedaumnis äwa aule Menschen kjeem, jrod soo kjeem derch eenem siene Jerajchtichkjeit de Rajchtfadjunk fa aule Menschen.“

Woo kaun een Mensch wada jebuaren woaren?

i. Wie froagen met Nikodemus toop...

Johanes 3:4-8 „⁴ Nikodemus säd to am: Woo kaun een Mensch _____ jebuaren woaren, wan hee aul oolt es? Kaun hee noch eemole em Muttalief nenn gonen un wada jebuaren woaren?⁵ Jesus säd: Ekj saj die de Woarheit: Wää nich derch _____ jebuaren woat, kaun nich en daut Gottesrikj nenn kommen.⁶ Waut vom _____ jebuaren woat, es Fleesch, un waut vom _____ jebuaren woat, es Jeist.⁷ Lot die daut nich wundren,

daut ekj die saj: Jie motten _____ woaren.⁸ De Wint blost doa wua hee well, un du kaust am hieren. Oba du kaust nich sajen, wua dee häa kjemt, un weetst uk nich, wua hee blift. Soo es daut met een-em jiedren, dee vom Jeist jebuaren es.“

- a. De Mensch waut von eene Fru jebuaren es, mott nie jebuaren woaren von Gott Sien Jeist.

Eene jeistliche Jeburt derch Gloowen

Johanes 3:14-21 „¹⁴ Un soo aus Moses en de Wiltnis eene Schlang huach opphonk, soo mott de _____ uk huach oppjehowen woaren,¹⁵ daut aul dee, dee aun am _____, daut eewje Läwen haben.¹⁶ Gott siene _____ fa dise Welt es soo groot, daut hee sienen eensjen Sän jeef, daut aul dee, dee aun am _____ nich veloaren gonen, oba daut _____ haben.¹⁷ Wiels Gott schekjt sienen Sän nich en dise Welt, om dee to rechten, oba daut de Welt derch am kunn jerat woaren.¹⁸ Wää aun am _____, woat nich jerecht woaren. Wää oba nich jleeft, es aul jerecht, wiels hee nich aun dän Nomen von Gott sienen eensjen Sän jleeft.¹⁹ Un daut Rechta Uadeel es dit: _____ kjeem en de Welt nenn, oba de Menschen hauden daut diestre leewa aus daut Licht, wiels äare Woakjen wieren vom diestren.²⁰ Wiels wää sikj en beese Woakjen eeft, kaun daut Licht nich vedroagen un kjemt uk nich nom Licht, daut siene Woakjen nich sellen verendach kommen.²¹ Oba wää de Worheit deit, kjemt nom Licht, daut et kloa to seenen es, daut siene Woakjen en Gott jedonen sent.“

1. De Mensch kaun fiesisch nich wada jebuaren woaren.
2. De Mensch kaun _____ wada jebuaren woaren derch Gloowen.
 - a. Dee fiesische un jeistliche Jeburten likjnen sikj, wääjen dee brinjen beid nieet Läwen.

ii. Dit nieet Läwen kjemt von _____

1. De Mensch jeit vom jeistlichen Doot unja Sind, no jeistlichet _____ en Gott.

Efeesa 2:4-5 „⁴ Oba Gott es soo rikj aun _____, un hee es ons soo goot en siene Leew,⁵ daut hee ons met Christus toop wada toom Läwen brocht, wan wie uk doot en onse Sinden wie-

ren. Derch Jnod woa wie seelich.”

2. Leew fa de Welt, es vetuscht met _____ fa Gott.
3. Stoltheit, met _____
4. Leew fa sikj selfst, met Leew fa _____
5. Beeset, met _____

Galata 5:19-23 „¹⁹ Waut daut Fleesch fa Woakjen haft es kloa: doa es Ehebruch, Huararie, Onreinheit, onbandjet Läwen, ²⁰ Aufjettarie, Zaubarie, Fientschoft, Striet, Habsucht, Wutt, nosikj sennen, Zank, Spoolarie, ²¹ Aufgonst, Mort, supen, un fräten un soowaut mea. Ekj hab junt daut aul eemol jesajcht, oba ekj saj daut noch eemol: Dee, dee soowaut doonen woaren en Gott sien Rikj nich nenkommen. ²² Dän Jeist siene Frucht es Leew, Freid, Fräd, Jedult, Frintlichkjeit, gootjesonnen sennen, Gloowen, Jelindichkjeit un Selfstbeharschung. ²³ Jääjen soone es daut Jesaz nich.”

Waut es daut Ziel met de Niee Jeburt?

i. Trigj nom _____

1. De Aunfank un daut Enj, wiesen Gott Sien _____ fa de Menschheit.
 1. Mose 2:8 „Un Gott de Har plaunt eenen Goaden em Oosten aun, en Eden. Un Gott sad dän M ensch, dän hee jemoakt haud, en dän Goaden.“

Openboarunk 21 „¹Un ekj sach een nieen Himmel un eene niee leed, wiels de ieeschta Himmel un de ieeschte leed veschwungen, un doa es uk kjeen Mää mea. ² Dan sach ekj, Johanes, de heilje Staut, daut niee Jerusalem, von Gott ut däm Himmel rauf kommen, aus eene utjestraumde Brut, reed fa äaren Maun. ³ Un ekj hieed eene lude Stemm vom Himmel sajen: Kjikjt emol, nu es Gott siene Woninj manke Menschen! Un hee woat met an toop wonen, un see woaren sien Volkj sennen, un Gott selfst woat

met an sennen un äa Gott sennen.⁴ Un Gott woat an aule Tronen von de Uagen weschen. Doa woat kjeen Doot ooda Trua ooda Hielen ooda Weedoag mea sennen, wiels waut verhäa wia, es veschwungen.⁵ Dan säd dee, dee opp däm Troon saut: Kjikjt emol! Ekj moak aules nie. Un hee säd to mie: Schriew, wiels dise Wieed sent woarhauftich un opp to veloten!⁶ Un hee säd to mie: Daut es jeworden. Ekj sie daut A un daut Oo, de Aunfank un daut Enj. Wää doa darschtich es däm woa ekj rijklich un emsonst von daut Wota ut de Läwenskjwal to drinkjen jäwen.⁷ Wää em Kaumf bestonen blift, woat daut aula oawen, un ekj woa sien Gott sennen, un hee woat mien Sän sennen.⁸ De vezochte oba, un de onjleewende un de oppscheiselje un Merda un Huara un Zaubra un Aufjettadeena un aule Lieeja woaren äaren Plauz em Fiasee haben, dee met Schwäwelblitt brent. Dit es de tweeda Doot.

Daut niee Jerusalem

⁹ Dan kjeem eena von de säwen Enjel no mie, dee de säwen Kommen voll de latste säwen Ploagen haud, un räd to mie un säd: Komm! Ekj woa die de Brut, daut Laum siene Fru, wiesen.¹⁰ Un hee druach mie em Jeist wajch opp een grooten huagen Boajch nopp un wees mie de groote Staut, daut heilje Jerusalem, woo dee von Gott ut däm Himmel rauf kjeem.¹¹ Dee wia dach von Gott siene Harlichkjeit, un äa Licht wia soo aus de auladieeschta, dachsta Jaspiessteen.¹² Dee haud uk eene groote huage Waunt met 12 Puaten, un bie de Puaten 12 Enjel, un oppe Puaten wieren de 12 Stam von Israel äare Nomes nopp jeschräwen.¹³ Doa wieren dree Puaten aun de oostne Sied, dree aun de nuadne Sied, dree aun de siedne, un dree aun de wastne Sied.¹⁴ De Waunt om de Staut haud 12 Gruntsteena, un opp de Steena wieren daut Laum siene 12 Apostel äare Nomes nopp jeschräwen.¹⁵ Un dee met mie räd, haud eene goldne Stang, de Staut uk äare Puaten un äare Wenj to mäten.¹⁶ Un de Staut es em Veakaunt utjelajcht. Dee es soo breet aus lank. Un hee maut de Staut met de Stang, un dee maut 2.400 Kilomeeta; un dee es soo breet un soo huach aus lank.¹⁷ Dan maut hee de Wenj. Dee wieren ojjefää 70 Meeta huach, daut es no de Menschenmot, dee de Enjel brukts.¹⁸ De Stautwenj wieren von Jaspies jebut, un de Staut selfst von ajchtet Golt, kloa aus Glaus.¹⁹ Un de Gruntsteena unja de Stautswenj wieren met aulahaunt diere Steena besat. De ieeschta Gruntsteen wia Jaspies, de aundra een Safier, de dredda een Chalzedon, de vieeda een Smaracht,²⁰ de fefta een Sardoniks, de sasta een Sarder, de säwenda een Chriesolit, de achta een Beril,

de näajenda een Topas, de tieenda een Chriesopras, de alwda een Hiazint, de twalwda een Ametist.²¹ Un de 12 Puaten wieren 12 Parlen, jieda Puat ut eene Parl jemoakt. Un de Gaussen en de Staut wieren von ajchtet, glauskloaret Golt jemoakt.²² Oba ekj sach doa kjeen Tempel bennen, wiels de aulmajchtjen Gott un Har un daut Laum, sent fa an de Tempel.²³ De Staut haft daut uk nich needich daut de Sonn ooda de Mon doa nenn schien, wiels Gott siene Harlichkjeit schient doa nenn, un daut Laum es äare Laump.²⁴ Un dee seelich jewoodne Velkja waundlen en äa Licht. Un de Kjennichs opp de leed woaren äare Harlichkjeit doa nenn brinjen.²⁵ Äare Puaten sellen dän dachäwa nich toojemoakt woaren, un doa woat kjeene Nacht sennen.²⁶ See woaren doa uk de Velkja äare Harlichkjeit un lea nenn brinjen.²⁷ Doa woat nuscht jemeenet ooda orreinet nenn gonen, un uk kjeena dee schaundhauftie Ninja aunrecht un lieejen deit, oba bloos dee, dee en daut Laum sien Läwensbuak enjeschräwen sent.“

ii. Trigj no ne _____ met Gott

2. Korinta 5:19 Daut es, Gott wia en Christus, un hee veseend de Welt met sikj selfst. Hee vejeef de Menschen äare Sinden un hilt an dee nich mea väa. Un hee haft ons de Bootschoft von de Veseenunk aunvetrut.“

Hebrää 4:16 „Doawäajen well wie voll vetrueen nom Jnodentroon gonen, daut wie Metleet kjrieen un Jnod finjen to de rajchte Tiet, wan ons de Help needich fälen woat.“

iii. Trigj no _____

1. Ut de Welt _____, trigj no Gott

1. Petrus 2:9 „Oba jie sent een utjewäldet Volkj, dän Kjennich sien Priestatum to sennen, een heiljet Volkj, Gott sien ieejnet Volkj, daut jie aundre sajen sellen woo wundavoll dee es, dee junt uted diestren rut jerat, un en sien wundaboaret Licht jestalt haft.“

iv. Trigj no een _____ Läwen

1. Woarhauftje „_____“ es bloos en daut Läwen met Gott to finjen.

Joh 10:10 Een Stäla kjemt bloos, om to stälen, to schlachten un
enne Grunt to brinjen. Ekj sie jekomen, daut Läwen to brinjen,
un daut see daut vollopp haben sellen.

1. Petrus 1:8 „Un wan jie Jesus uk nich jekjant haben, jie sent am
doch goot. Un wan jie am nu uk nich seenen, doawääajen jleew
jie doch aun am. Un jie sent nu aul jlekjlich en dee groote Freid,
dee direkjt vom Himmel kjemt.“

Filippa 3:1 „Dan wieda, miene Breeda, freit junt em Harn! Mie felt
daut nich schwoa, junt dit emma wada to schriewen, doaderch
woa jie emma sechra.“

WUAROM ES DE NIEE JEBURT FA MIE NEEDICH?

- i. Onen de Niee Jeburt sie ekj jeistlich _____ un veloaren.
- ii. Gott haft kjeene _____.
- iii. Gott haft kjeene _____.
- iv. Gott haft kjeene _____.
- v. Gott haft kjeene _____.

Bemoakjungen

Mien Nomen es John Wall. Miene Fru, Lorna, un ekj sent 38 Joa befrieet un we sent browe Elren, dee twee Säns, Harrison un Steve (jestorwen), eene Schwiadochta un vea Grootkjinja haben.

Ekj sie dee Unjarechten/Prädjen Pastor bie Lebenswasser Kjoakj.

Daut Teema von Jeistlichet Läwen es sea persseenlich to mie. Aus een junga Christ, hab ekj jewaultich jekjamft met Twiewel un Onsechheit, aus Gott mie werklich vejäft haud un aus Hee mie wudd aunnämen, wan ekj storf un ver

Am stunt. Dan, derch Gott Siene Jnod, worden miene jeistliche Uagen opjemoakt un ekj kunn vestonen, daut EN CHRISTUS haft Gott ons aul aules jejäft, waut dee Himmel to beeden haft.

Daut es mien deepet Velangen, miene ieejne Menschen (Plautdietsche Mennoniten), halpen to vestonen, waut daut meent, wadajebuaren to sennen un daut to erfoaren, to vestonen un auntonämen waut äare Identität en Christus aus Jleewende es, un eene sechre Jewessheit äwa dee Erleesunk, derch dee wundavolle Jnod von Gott, to haben.

Mie jeit daut sea scheen, dee Woarheiten vom Jeistlichen Läwen to unjarechten!